

раціонального та ефективного обліку нематеріальних активів на вітчизняних підприємствах.

Список використаних джерел:

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87, зі змінами і доповненнями. - К. : КНТ, 2010. - 320 с.

Податковий кодекс України. - К.: ДП «ІВЦ ДПА України», 2010. – 336 с.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби": Наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

Банасько Т.М. Проблеми та перспективи дослідження нематеріальних активів в Україні / Т.М.Банасько // Економіст. – 2014. –№ 2.–С.30-33.

**ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Ю. І. Оліградська

Науковий керівник: к.е.н., доцент Т. І. Долишня

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: juliaoligradska@gmail.com*

На сьогодні одним з найбільш складних і суперечливих питань українського обліку є облік дебіторської заборгованості, що пов'язано з існуванням проблеми неплатежів. Суб'єкти господарювання на перший план висувають вирішення власних проблем, замість виконання фінансових зобов'язань по платежах перед партнерами. Відсутність майнової відповідальності за невиконання власних договірних зобов'язань дає їм змогу ухилятися від взаєморозрахунків з партнерами. В поглиблення платіжної кризи вносить свою частку і нерегульованість бюджетної системи, що стосується несвоєчасної оплати державних зобов'язань, які здійснюються за рахунок бюджету. Тому підприємству необхідно шукати способи ефективного управління дебіторською заборгованістю, зокрема вдосконалення бухгалтерського обліку взаєморозрахунків, тощо.

Проаналізувавши значну кількість обліково-економічної літератури вітчизняних та зарубіжних фахівців дореволюційного, радянського і сучасного періодів можна зробити висновок, що з багатьох об'єктивних причин наші попередники не могли передбачити тих факторів, які сьогодні впливають на розвиток економіки і бухгалтерського обліку в Україні. Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілого ряду нерозв'язаних облікових проблем. Зокрема, це є теоретичні і методичні аспекти класифікації та відображення заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку;

невизначеність обліку простроченої і безнадійної заборгованості та її рефінансування; аналіз заборгованості та автоматизація бухгалтерського обліку взаєморозрахунків.

Згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» (далі – П(С)БО 10) дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може бути достовірно визначена її сума [1]. Перш за все слід зазначити, що у П(С)БО 10 не передбачено чіткого розмежування понять довгострокової та короткострокової дебіторської заборгованостей. У вищезазначеному стандарті не відзначено, що їх облік ведеться на різних рахунках бухгалтерського обліку, поточна заборгованість є оборотним активом, довгострокова – необоротним. Потрібно створити спеціальну класифікацію дебіторської заборгованості, що надасть можливість здійснювати порівняльний аналіз варіантів угруповання розрахунків з дебіторами за класифікаційними ознаками. На даний час облік дебіторської заборгованості має багато недоліків. Ось найбільш суттєві з них:

- відсутність чіткої схеми деталізації та співвідношення різних видів дебіторської заборгованості у загальній їх структурі. Крім цього співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості на різних підприємствах однієї галузі буває неоднаковим, що не дозволяє встановити балансування між ними;

- вивчення обліку сумнівних боргів, зокрема резерву на їх покриття з метою зближення бухгалтерського та податкового обліку;

- потреба змін у будові реєстрів аналітичного і синтетичного обліку дебіторської заборгованості. Сьогодні облік дебіторської та кредиторської заборгованостей ведеться в одному реєстрі – Журналі №3. [4];

- проблеми пов'язані з управлінням дебіторською заборгованістю.

Однією з проблем організації обліку дебіторської заборгованості можна назвати непристосованість методів визначення резерву сумнівних боргів до обліку на підприємствах. Тому часто отримуємо недостовірні дані при відображенні резерву сумнівних боргів в балансі. Розрахунок резерву необхідно проводити на підставі середніх статистичних даних [3]. З метою надання якісної бухгалтерської інформації про заборгованість господарчого суб'єкту, користувачам для прийняття рішень, пропонується розробити таку форму бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості, для якої властиві: якісний облік довгострокової дебіторської заборгованості, зумовлений наявністю розробки єдиного підходу до реєстрації та обліку довгострокової дебіторської заборгованості в системі синтетичних рахунків; веденням аналітичного обліку за кожним видом довгострокової дебіторської заборгованості в розроблених відомостях аналітичного обліку; узагальненням та накопичуванням аналітичної інформації про довгострокову дебіторську заборгованість [2].

Для вдосконалення системи обліку та контролю дебіторської заборгованості можна рекомендувати:

Розробити комплекс заходів щодо постійного моніторингу потенційних дебіторів (оцінювання фінансового стану та платоспроможності, ринкової репутації, іміджу тощо).

Створювати резерв сумнівних боргів та виробити порядок його визначення в обліковій політиці підприємства.

Своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Також доводиться впроваджувати в практику управління лімітування дебіторської заборгованості як у загальних обсягах, так у розрахунку на одного дебітора (існуючого чи потенційного) і періодично переглядати граничні суми.

Отже, удосконалення обліку та аудиту дебіторської заборгованості за вказаними напрямками має підвищити їх ефективність, що забезпечить своєчасність, повноту та юридичну обґрунтованість розрахунків з дебіторами як запоруку успішного розвитку, стабільності та стійкості вітчизняних підприємств у сучасних ринкових умовах.

Список використаних джерел:

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом МФУ від 08.10.99 р. № 237.

Горбачова О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / О. М. Горбачова, Л. В. Лахай. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

Колеснікова О. М. Проблемні питання обліку резерву сумнівних боргів в контексті Податкового кодексу України [Електронний ресурс] / О. М. Колеснікова // Ефективна економіка. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?Operation=1&iid=772>.

Кияшко О. М. Необхідність облікового забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства / О. М. Кияшко // Актуальні проблеми економіки. – №3.

УДК 657. 422 (622)

ПИТАННЯ ОБОРОТНОСТІ АКТИВІВ ТА ЇЇ ОЦІНКИ

В. К. Орлова, С. М. Кафка, О. С. Степанюк

***Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: oa@nung.edu.ua***

Діяльність будь якої підприємницької структури починається з грошей. Безумовно, різні види діяльності потребують різного обсягу стартових грошей. Так, банківська діяльність потребує більш значних коштів, ніж, наприклад, діяльність в сфері інтелектуального бізнесу, де в обіг запускається і потім забезпечує вигоди від діяльності інтелект, який постійно використовується. Переважна більшість видів діяльності починається з запуску в обіг грошей і